

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 3781/23
23.4.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Светлане Павић, председника већа, Александре Лековић и Весне Целетовић Цуцић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., са боравиштем у ..., чији је пуномоћник Тања Секулић, адвокат из Београда, Нушићева бр. 7А, против тужене ББ из ..., ради утврђења, одлучујући о жалби тужене изјављеној против пресуде Основног суда у Смедереву П 3074/21 од 7.12.2022. године, у седници већа одржаној дана 23.4.2024.године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Смедереву П 3074/21 од 7.12.2022. године, у ставовима првом и четвртном изреке.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка, као неоснован.

Образложење

Изреком побијане пресуде, ставом првим, делимично је усвојен евентуални тужбени захтев тужиоца, па је утврђено да је тужилац по основу стицања у ванбрачној заједници, сувласник са уделом од 1/2 непокретности и то: локала бр. 5 површине 38,9 м² у ламели..., улаз ... пословно-стамбеног објекта у ..., ул. ..., постојећег на к.п. бр. ..., уписаном у ЛН број ... КО ..., што је тужена дужна да призна и трпи да се тужилац на основу ове пресуде укњижи као сувласник наведеног локала, са уделом од 1/2, у јавним књигама у којима се води својина на непокретностима. Ставом другим изреке пресуде, одбијен је евентуални тужбени захтев тужиоца у делу у којем је тражено да се утврди да је тужилац, по основу стицања у ванбрачној заједници, власник преко удела досуђеног ставом првим изреке пресуде па до искључивог власништва на

непокретности и то: локалу бр. 5 површине 38,9 м2 у ламели ..., улаз ... пословно-стамбеног објекта у ..., ул., постојећег на к.п. бр. ..., уписаног у ЛН број ... КО ..., што би тужена била дужна да призна и трпи да се тужилац на основу ове пресуде укњижи као власник у јавним књигама у којима се води својина на непокретностима, као неоснован. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован евентуални тужбени захтев тужиоца у делу у којем је тражено да се обавезе тужена ББ из ... да локал бр. 5, површине 38,9 м2 у ламели ..., улаз ... пословно-стамбеног објекта у ..., ул., постојећег на к.п. бр. ..., уписаном у ЛН број ... КО ... испражњен од свих лица и ствари преда тужиоцу у посед и државину, све у року од 15 дана од дана правоснажности пресуде. Ставом четвртим изреке пресуде, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против ове пресуде жалбу је благовремено изјавила тужена, побијајући пресуду у ставовима првом и четвртом изреке, из свих законом прописаних разлога.

Тужилац је доставио одговор на жалбу тужене.

Испитујући правилност ожалбене пресуде у побијаном делу, сходно овлашћењима из члана 386 ЗПП ("Сл.гласник РС" бр.72/11 са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд је оценио да жалба тужене није основана.

У поступку пред првостепеним судом нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, као ни битна повреда из тачке 12 тога члана, на коју се неосновано жалбом тужене указује, с обзиром на то да је првостепени суд за своју одлуку у потврђујућем делу дао јасне разлоге о одлучним чињеницама, тако да се правилност и законитост исте могу са сигурношћу испитати.

Према утврђеном чињеничном стању и стању у списима предмета, тужилац и тужена су бивши супружници који имају једно заједничко дете, које је пресудом о разводу брака од 28.12.2004. године поверено туженој на вршење родитељског права. Након развода брака, тужилац, који се налази на привременом раду у ... и тужена су се помирили, обновили су емотивну везу и живели заједно током његовог боравка у земљи и одлазака тужиље и детета у Током тог периода су испланирали куповину локала у ..., где тужена живи са њиховим дететом. Приликом боравка тужиоца у Србији, заједно су нашли локал чији је власник било ..., на коме се налазио оглас за продају. Тужилац се договорио са туженом да она разговара са представницима власника у вези са куповином локала, а да јој он у међувремену на рачун уплаћује новац за куповину истог. Тужилац је на рачун тужене код "Banca Intesa" уплатио износ од укупно 28.000 евра и то 9.5.2012. године износ од 2.000 евра, 8.6.2012. године износ од 10.000 евра и 22.6.2012. године износ од 16.000 евра, а 1.000 евра је туженој дао лично, што укупно износи 29.000 евра. Тужена је, као купац, са ..., као продавцем, дана 25.7.2012. године закључила уговор о продаји локала бр.5, површине 38,9 м2, ламела ..., улаз ... пословно-стамбеног објекта у ... у улици ..., на кат.парц. бр.... КО ..., све уписано у ЛН бр. ... КО ..., за продајну цену од 27.540 евра у динарској противвредности према куповном курсу евра Народне банке Србије у моменту уплате цене. Чланом 3. наведеног уговора, предвиђено је да купац продајну цену исплати на текући рачун продавца и то уплаћеним износом од 15.383 евра од 3.7.2012. године по напред

уговореном курсу, уплатом 3.300 евра у моменту овере уговора о продаји, те уплатом остатка продајне цене најкасније до 1.9.2012. године. Уговор је оверен пред Основним судом у Смедереву ОвЗ 2038/12 дана 25.7.2012. године и тужена је уписала право својине на локалу у јавни регистар непокретности. На основу налаза и мишљења судског вештака економско-финансијске струке, као и из исказа судског вештака, утврђено је да је тужена исплатила продајну цену локала уплатом на жиро рачун у пет рата, што укупно са ПДВ-ом износи 3.213.394,81 динара. Тужена је уплате вршила у динарима, преко текућих рачуна поменутог привредног друштва који се воде код пословних банака, при чему је целокупан износ продајне цене локала прерачунат у евре према куповном курсу који примењује НБС на дан уплате сваког од износа 27.979,10 евра, те је разлика између уговорене продајне цене локала изражене у еврима и укупно уплаћеног износа, настала због разлике у курсу евра на дан закључења уговора и курсу евра у периоду када су вршене уплате. Из записника о извршеној теренској контроли пореске управе од 25.11.2013. године, налаза и мишљења вештака за економско-финансијску област од 11.01.2016. године, допунског налаза и мишљења судског вештака од 20.6.2016. године, те исказа вештака, утврђени су детаљи у вези са реализацијом трансакције исплате продајне цене по спорном уговору о продаји локала у погледу времена, места, уплатиоца, начина уплате рата на име продајне цене, износа појединачних уплата у динарима и у еврима по куповном курсу на дан уплате, бројева рачуна на које је извршена свака појединачна уплата, података и начина састављања коначног обрачуна по рачуну отпремнице бр. 13 од 31.1.2013. године, чињеница одакле потичу разлике у коначној продајној цени локала израженој у валути евро у спорном уговору о продаји локала и рачуну - отпремници бр. 13 од 31.01.2013. године, те чињенице да је комплетна трансакција обављена у складу са важећим рачуноводствено финансијским прописима. Такође, из доказа изведених током поступка утврђено је и да је тужена, као зајмодавац, са ВВ и ГГ, као зајмопримцима, закључила уговоре о бескаматном зајму дана 14.6.2012. године на износ од 13.000 евра и дана 28.6.2012. године на износ од 16.000 евра, оба са роком враћања од три месеца. Наведени зајам зајмопримци су уредно вратили туженој и то износ од 13.000 евра дана 15.7.2012. године, док је износ од 16.000 евра туженој враћен дана 3.7.2012. године, према признаници коју је тужена својеручно потписала. У време закључења спорног Уговора о продаји локала од 25.7.2012. године, тужилац и тужена су били у добрим односима и сталној комуникацији. Након развода брака, тужилац и тужена исплатили су оцу и сестри тужене износ од 17.000 евра за кућу у којој тужена живи са дететом, што указује на то да су и у то време постојали заједнички планови парничних странака и воља за постојањем трајније заједнице живота.

Одлуком донетом у овом поступку дана 10.05.2017.године, правноснажно је одлучено о захтеву тужиоца за утврђење ништавости Уговора о продаји локала од 25.7.2012. године и уговора о бескаматном зајму од 14.6.2012. године, тако што су исти одбијени, док је у преосталом делу поступак враћен првостепеном суду, ради одлучивања о предметним евентуалним захтевима.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, а применом одредби чл .4, 171,180 и 191 Породичног закона, првостепени суд је закључио да су тужилац и тужена у време куповине предметног локала били у ванбрачној заједници, те да предметни локал представља њихову заједничка имовину. Овакав закључак суда заснован је на томе што је тужилац за време одмора и боравка у Србији живео у кући у којој живе тужена и

њихово заједничко дете, а где су се налазиле и његове личне ствари. Такође, у том периоду је финансијски помагао тужену, дајући јој новац не само за издржавање заједничког детета, већ и за друге потребе, попут комуналија и других трошкова. Тужилац је на рачун тужене слао новац за куповину локала, јер је међу парничним странкама постојао договор који су заједнички требали да реализују, те је предметни локал купљен од средстава остварених радом у току трајања ванбрачне заједнице и исти представља заједничку имовину тужиоца и тужене. Иако из доказа изведених током поступка произилази да средства за куповину предметног локала потичу од тужиоца, суд је приликом процене доприноса ценио не само новчана улагања, већ и допринос у виду рада, односно обављање послова везаних за домаћинство, бригу о заједничком детету и сл., те је имајући у виду законску претпоставку једнакости удела ванбрачних партнера, донео одлуку као у ставу првом изреке. Суд је такође имао у виду да тужилац, на коме је терет доказивања, није пружио довољне и адекватне доказе из којих се може утврдити да је његов допринос у стицању заједничке имовине већи, те сматра да је његов захтев само делимично основан.

Одлучујући о делу евентуалног тужбеног захтева којим је тражено да се тужена обавезе да тужиоцу предметни локал преда у државину, првостепени суд је најпре оценио да сувласнику, у смислу одредбе члана 14. Закона о основама својинскоправних односа, припада право на судржавину и сукоришћење непокретности. Међутим, за повраћај индивидуално одређене ствари, потребно је да тужилац, у смислу одредбе члана 37. истог закона, докаже да на ствари чији повраћај тражи има право својине, као и да се ствар налази у фактичкој власти туженог. У конкретном случају, тужилац током поступка није пружио доказе на околност да се тужена налази у поседу предметног локала, нити ова чињеница произлази из исказа тужене, па ни самог тужиоца. Управо супротно, тужена је у исказу датом током поступка навела да је предметни локал издат у закуп, што тужилац током поступка није оспорио, нити је у погледу чињенице ко се налази у државини предметног локала пружио било какав доказ, при чему је и он сам, у исказу датом током поступка, навео да тужена издаје предметни локал у закуп. Сходно наведеном, а како се из доказа изведених током поступка не може утврдити да се тужена налази у поседу предметног локала суд је тужбени захтев у овом делу одбио као неоснован.

Одлука о трошковима поступка донета је применом одреби члана 153 Закона о парничном поступку.

По оцени Апелационог суда, првостепени суд је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право, дајући за своју одлуку у потврђујућем делу разлоге које у целости прихвата Апелациони суд и сходно члану 396 став 2 Закона о парничном поступку, на исте упућује.

Наиме, и по схватању Апелационог суда предметни локал представља заједничку имовину тужиоца и тужене, у смислу одредбе члана 191 Породичног закона, с обзиром на то да је купљен током трајања ванбрачне заједнице, од средстава остварених радом ванбрачних другова. Такође, правилан је и закључак првостепеног суда да су удели ванбрачних партнера једнаки, што је законска претпоставка, коју тужилац није побио доказима о томе да би његов допринос у стицању заједничке имовине могао бити већи, односно пред првостепеним судом није обарао ову законску

претпоставку, предвиђену одредбом члана 180 став 2 Породичног закона.

Неосновано се жалбом тужене указује на учињену битну повреду из члана 374 став 1 Закона о парничном поступку, односно да је првостепени суд прекорачио постављени евентуални тужбени захтев, супротно одредби чл. 3 ЗПП. Ово с тога што је првостепени суд одлучивао у границама постављеног тужбеног захтева, када је само делимично усвојио захтев тужиоца за утврђење права својине, руководећи се тиме да су у време закључења Уговора о купопродаји овереног пред Основним судом у Смедереву под Ов 3 број 2038/2012 од 25.7.2012. године тужилац и тужена били у ванбрачној вези и да предметни локал представља њихову заједничку имовину, а да су удели једнаки.

Неосновано се жалбом тужене указује и на учињену битну повреду из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку, јер је изрека првостепене пресуде у побијаном делу јасна и садржи одлуку суда о делимичном усвајању захтева тужиоца, у складу са одредбом члана 355 став 4 ЗПП, којом је прописано шта изрека мора да садржи. У образложењу одлуке, суд је изложио прописе на којима је засновао своју пресуду, налазећи да предметни локал представља заједничку имовину тужиоца и тужене, а да законска претпоставка о једнакости удела ванбрачних партнерара није оборена, те су у прилог закључку суда дати потпуни и јасни разлози о битним чињеницама, који су сагласни са изведеним доказима.

Без утицаја на правилност побијане одлуке су и жалбени наводи тужене којим оспорава утврђено чињенично стање и оцену изведених доказа. Наиме, одредбом члана 8 ЗПП, прописано је да суд по свом уверењу одлучује које ће чињенице узети као доказане, а на основу савесне и бржљиве оцене сваког доказа засебно и свих доказа заједно, као и на основу резултата целокупног доказног поступка. Слободна оцена доказа подразумева да приликом њихове оцене и с тим у вези утврђивања чињеница које су од значаја за одлуку, суд узима у обзир све чињенице у процесној грађи коју има пред собом и формира своје уверење о доказаним, односно недоказаним чињеницама. У конкретном случају, ова оцена је заснована на савесној и брижљивој оцени сваког доказа засебно и свих доказа заједно, те на основу резултата целокупног поступка, што произлази из образложења побијане одлуке, односно могуће је закључити која чињеница је на основу ког доказа и из којих разлога узета као утврђена. Такође, искази саслушаних странака и сведока у поступку су били предмет оцене првостепеног суда, а исти је по оцени Апелационог суда правилно закључио о постојању правно релевантних чињеница, за које је дао јасне и довољне разлоге.

Наиме, првостепени суд је оценом изведених доказа правилно утврдио да су у време закључења Уговора о продаји локала од 25.7.2012. године, тужилац и тужена били у ванбрачној заједници и да се поменути локал има сматрати њиховом заједничком имовином, имајући у виду исказе парничних странака и сведока из којих произлази да су у време закључења спорног уговора парничне странке биле у добрим односима и сталној комуникацији, да је тужилац за време одмора и боравка у Србији живео у кући у којој живе тужена и њихово малолетно дете и где су се налазиле његове личне ствари, као и да је тужилац у том периоду новац стечен радом давао не само за издржавање заједничког детета, већ и за друге потребе, попут комуналија и других трошкова. Поред, тога из исказа парничних странака утврђено је да су након развода

брака тужилац и тужена исплатили оцу и сестри тужене износ од 17.000 евра за кућу у којој живи тужена са дететом, што такође указује на то да су постојали заједнички планови парничних странака и воља за постојање трајније заједнице живота, а и сама тужена је у исказу датом на рочишту дана 8.5.2015. године тврдила да су се 2005. или 2006. године тужилац и она помирили и да су били у ванбрачној заједници до 2012. године, те да је предметни локал купила у договору са тужиоцем, који је послао износ од 28.000 еура. С тога су неосновани сви жалбени наводи тужене којима се оспорава овако утврђено чињенично стање.

Ни осталим жалбеним наводима тужене, којима се тврди супротно и којима се у суштини оспорава предње становиште и закључак првостепеног суда, не доводи се у сумњу правилност испитане одлуке у ставу првом изреке првостепене пресуде, нити се утиче на другачије одлучивање у овој правној ствари у побијаном делу.

Потврђена је и одлука о трошковима поступка, с обзиром на то да је иста донета правилном применом одредби члана 153 и 154 Закона о парничном поступку, имајући у виду делимични успех тужиоца у спору.

С обзиром на изложено, одлучено је као у ставу првом изреке пресуде на основу члана 390 и 401 тачка 2 Закона о парничном поступку.

С обзиром на исход овога спора, Апелациони суд је одбио захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка, па је у смислу одредбе члана 165 став 1 ЗПП, одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа-судија
Светлана Павић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић